

En el corazón del corazón

Jorge Suárez Quiñones Rivas

Curaduria Sergi Álvarez Riosalido

Casal Solleric

5 de juny – 12 d'octubre 2025

«Potser al cor del cor d'aquest llibre no hi hagi sinó un crit groc, engegador, apocalíptic. (...). Com un porus accidental a l'ivori dur que envolta la teva cisterna interior de llum viva, un porus sinuós com la galeria d'una tèrmita, se't pot obrir de sobte davant dels ulls un túnel il·luminat pel foc immortal interior, mentre gires inquiet, en somnis i en visions, donant voltes una vegada i una altra al voltant de l'Enigma.»

Mircea Cărtărescu, Cegador. *L'ala esquerra*

El temps geològic dins el temps de la màquina. Dos sistemes de creació i destrucció de paisatge enfrontats. Es pot veure desaparèixer una muntanya? Quant temps ha de passar perquè el que veiem sigui només llum?

Aquestes preguntes apareixien a la instal·lació de Jorge Suárez Quiñones Rivas, *Pintura de roca* (2021), i ara ressonen en aquesta exposició des de les condicions materials específiques de l'aljub del Casal Solleric. Si en aquella instal·lació es forçava la pel·lícula de super 8 i la seva pista magnètica de so mitjançant una projecció contínua, erosionant-se a cada volta, sotmesa al desgast mecànic de la insistència i del temps, en aquesta exposició el procés es replanteja des d'un altre tipus d'insistència: la de la matèria i el seu contacte silencios amb l'entorn.

Aquí, la pel·lícula s'abandona a l'acció de l'espai mateix. L'aljub, amb la seva humitat persistent, el seu aire dens, els seus microorganismes invisibles i la seva arquitectura porosa, esdevé agent actiu de la transformació. Sense la mediació del projector ni de la llum, la pel·lícula experimenta un procés d'inscripció més subtil i lent, una empremta que no és immediata ni visible en la seva totalitat, però que opera en una temporalitat diferent, gairebé imperceptible.

La insistència de la repetició es converteix en la insistència de l'ambient, en la pressió constant de l'intangible. El material fílmic, ara vulnerable, registra el freq de l'atmosfèric, l'acumulació d'allò diminut. Un diàleg amb el temps que no respon a la velocitat de la màquina, sinó a la respiració de l'espai, a la seva pròpia lògica de desgast i transformació.

En el cor del cor és una instal·lació en què, més enllà de la imatge i de l'aparell que la sosté, la pel·lícula esdevé superfície de contacte. Allò que es projecta ja no és llum, sinó temps en suspensió.

El material fotoquímic, en la seva dimensió sensible, permet registrar aquestes alteracions imperceptibles, deixant constància de les condicions del seu entorn sense necessitat de mediacions artificials. Aquest material esdevé aquí un testimoni d'allò que, d'altra manera, escaparia a la representació. En aquest sentit, la pel·lícula esdevé memòria activa, paradoxalment mitjançant el seu desgast, un arxiu en formació constant que es resisteix a la fixesa del document per tornar-se procés.

Aquest gest també ressona amb la memòria d'una llengua i un territori en vies de desaparició. En el seu projecte *Pintura de roca* (2021), Jorge Suárez Quiñones Rivas prenia com a punt de partida la documentació original de la investigació de Jon P. Dayley amb Mamie Boland com a consultora principal: un arxiu sobre la llengua tūmpisa a la denominada Vall de la Mort, a Califòrnia. Així, el 2019 l'artista va viatjar fins a aquest indret per enregistrar les imatges del territori que en aquesta exposició es reprenen per plantejar un recorregut per la singularitat de l'aljub del Casal Solleric, la seva arquitectura i les seves condicions ambientals.

Prenent com a punt de partida a l'exposició l'enregistrament sonor que va fer Jon P. Dayley el 1972 i en què Mamie Boland relatava com s'habitava la Vall de la Mort dècades enrere, *En el corazón del corazón* proposa endinsar-se en diferents testimonis d'erosió i desgast, des de la memòria d'una llengua fins a la del cel·luloide. A l'exposició hi són presents una sèrie de documents escrits amb diferents llistats del lèxic tūmpisa, les filmacions realitzades per Jorge Suárez Quiñones Rivas a la Vall de la Mort el 2019, que han estat escanejades fotograma a fotograma en diferents estats de degradació abans d'aquesta exposició (2020 i 2025), i la pel·lícula —tant en la seva dimensió material, fílmica i sonora, com a través de la imatge. Finalment, en aquest recorregut d'erosió i transformació, a l'últim espai de l'exposició hi ha la pel·lícula exposada directament a les condicions de l'aljub, de manera que, un cop clausurada la mostra, en quedi el registre matèric a la cinta.

De la mateixa manera que una llengua o una comunitat poden desaparèixer, la matèria fílmica aquí exposada se sotmet a la seva pròpia erosió, a un lent procés de desaparició que no és només pèrdua, sinó també transformació. Entre imatge, matèria i memòria, *En el corazón del corazón* estableix un vincle que registra allò que s'escapa però que també proposa formes d'habitar i escoltar allò que roman, silencios però present.